

ITE-VET
2016–2018

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Перехід від навчання до ринку праці осіб з
обмеженими можливостями в Іспанії:
кваліфікація, що забезпечується соціальною
економікою**

The following report is a result of the
ITE-VET project which is part of the
Erasmus+ Programme of the European
Union.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Transitions from education into
work for people with disabilities in
Spain:
qualification provided by the
social economy

**Перехід від навчання до ринку праці осіб з
обмеженими можливостями в Іспанії:
кваліфікація, що забезпечується соціальною
еконормікою**

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Фернандо Маруенда
Fernando Marhuenda Fluixá
Universitat de València
EDU2013-45919-R
Lviv, 13.6.2018

- Contexts / **Контекст**
 - Work / **Робота**
 - Vocational Education / **Професійна освіта**
- Transition programs/ **Програми переходу**
 - Basic VET and WIsE / **Базові VET та WIsE**
 - Trainees, trainers, agencies/ **Учні, тренери, агенції**
- Debates / **Дебати**
 - on work, education, voluntary sector / **про місце праці, освіти, волонтерський сектор**
- Questions and remarks / **Питання та обговорення**

1.

Contexts / **Контекст**

Labour markets / Ринок праці

1. Sectors / Сектори

- Levels of qualification / Рівень кваліфікації
- Entrepreneurial structure / Підприємницька структура

2. Working conditions / Умови праці

- Temporary / Тимчасові
- Precarious / Невизначені
- Flexible / Гнучкі

3. Generation (and destruction) of employment / Формування (і руйнування) сфери працевлаштування

- Hidden economy / Прихована економіка

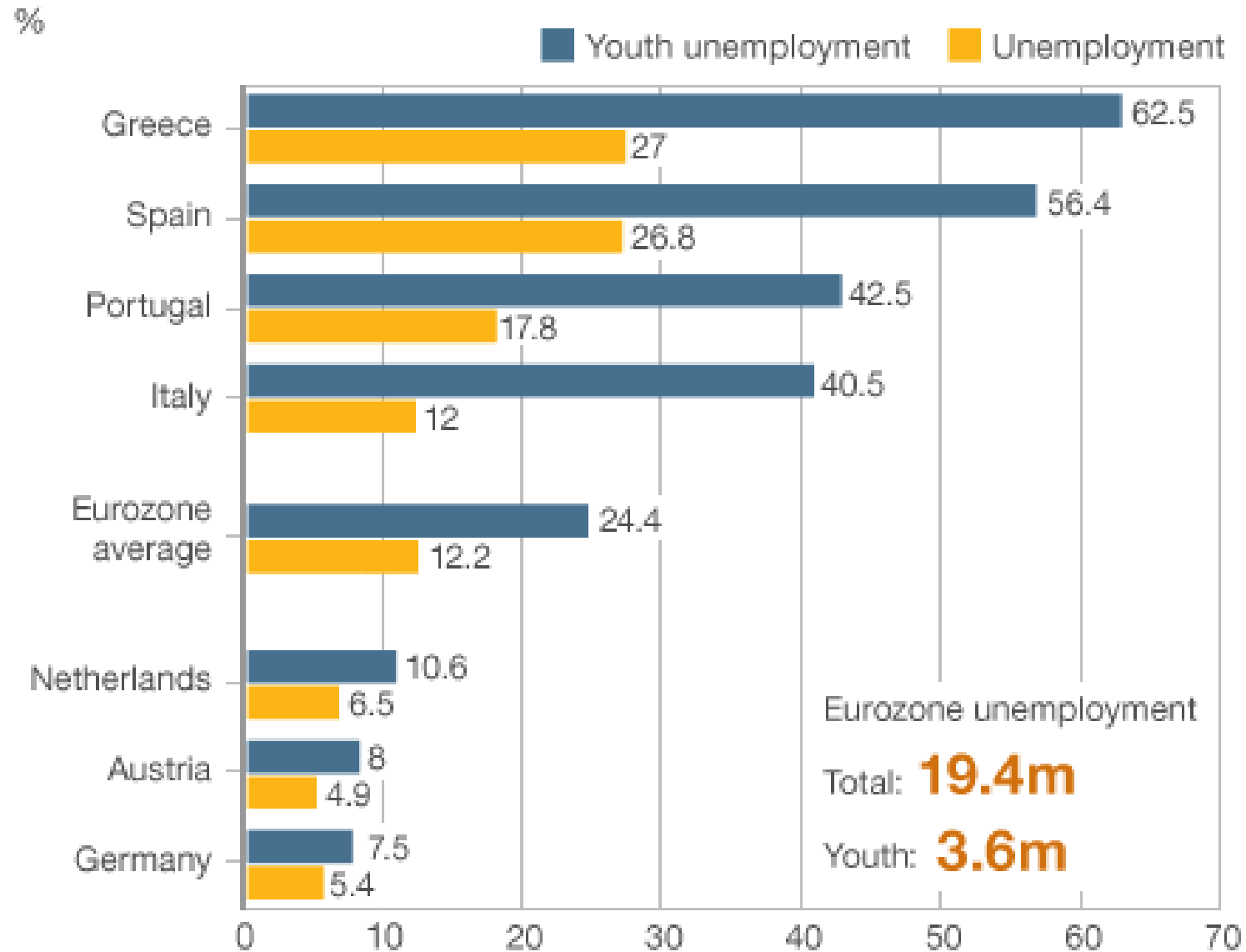

Labour market – reforms / Ринок праці - реформи

1984	Temporary work without ground / Тимчасова робота без обґрунтування
1992	Harder and reduced access to the dole / Важчий та обмеженіший доступ до дотацій
1994	Some rights depend upon collective bargaining / Права залежать від колективних договорів Private employment agencies / Приватні агенції з працевлаштування
1997	Indefinite contracts to foster hiring / Невизначені контракти для заохочення працевлаштування
2002	‘Express’ firing without ground / “Експрес”-звільнення без обґрунтування
2006	Missuse of temporary contracts / Зловживання тимчасовими контрактами
2009	Limited access to the dole / Лімітований доступ до дотацій
2012	Reduction of collective bargaining / Зменшення колективних договорів

Unemployment / Безробіття

Record breaking eurozone unemployment (%)

Youth unemployment / Безробіття молоді - 1

	Youth unemployment rate				Youth unemployment ratio		
	2010	2011	2012	2012Q4*	2010	2011	2012
EU-27	21.1	21.4	22.8	23.2	9.0	9.1	9.7
Euro area	20.9	20.8	23.0	23.7	8.7	8.7	9.6
Belgium	22.4	18.7	19.8	22.0	7.3	6.0	6.2
Bulgaria	21.8	25.0	28.1	28.4	6.7	7.4	8.5
Czech Republic	18.3	18.1	19.5	19.3	5.7	5.4	6.1
Denmark	14.0	14.2	14.1	14.2	9.4	9.6	9.1
Germany	9.9	8.6	8.1	7.9	5.1	4.5	4.1
Estonia	32.9	22.3	20.9	19.3	12.6	9.1	8.7
Ireland	27.6	29.1	30.4	29.4	12.0	12.1	12.3
Greece	32.9	44.4	55.3	57.9	10.0	13.0	16.1
Spain	41.6	46.4	53.2	55.2	17.8	19.0	20.6
France	23.6	22.8	24.3	25.4	8.9	8.4	9.0
Italy	27.8	29.1	35.3	36.9	7.9	8.0	10.1
Cyprus	18.8	22.4	27.8	31.8	8.7	8.7	18.8
Latvia	37.2	31.0	28.4	24.7	13.9	11.6	11.4
Lithuania	35.3	32.2	26.4	24.2	10.4	9.0	7.7
Luxembourg	15.8	16.4	18.1	18.5	3.5	4.2	5.0
Hungary	26.6	26.1	28.1	28.8	6.6	6.4	7.3
Malta	13.1	13.8	14.2	14.5	6.7	7.1	7.2
Netherlands	8.7	7.6	9.5	9.8	6.0	5.3	6.6
Austria	8.8	8.3	8.7	8.7	5.2	5.0	5.2
Poland	23.7	25.8	26.5	27.5	8.2	8.7	8.9
Portugal	27.7e	30.1	37.7	38.4	8.2	11.7	14.3
Romania	22.1	23.7	22.7	22.2	6.9	7.4	7.0
Slovenia	14.7	15.7	20.6	23.2	5.9	5.9	7.1
Slovakia	33.9	33.5	34.0	35.1	10.4	10.0	10.4
Finland	21.4	20.1	19.0	19.3	10.6	10.1	9.8
Sweden	24.8	22.8	23.7	24.1	12.8	12.1	12.4
United Kingdom	19.6	21.1	21.0	20.7	11.6	12.4	12.4

* The quarterly youth unemployment rate is seasonally adjusted.

Migration balance / Міграційний баланс (2011-2013)

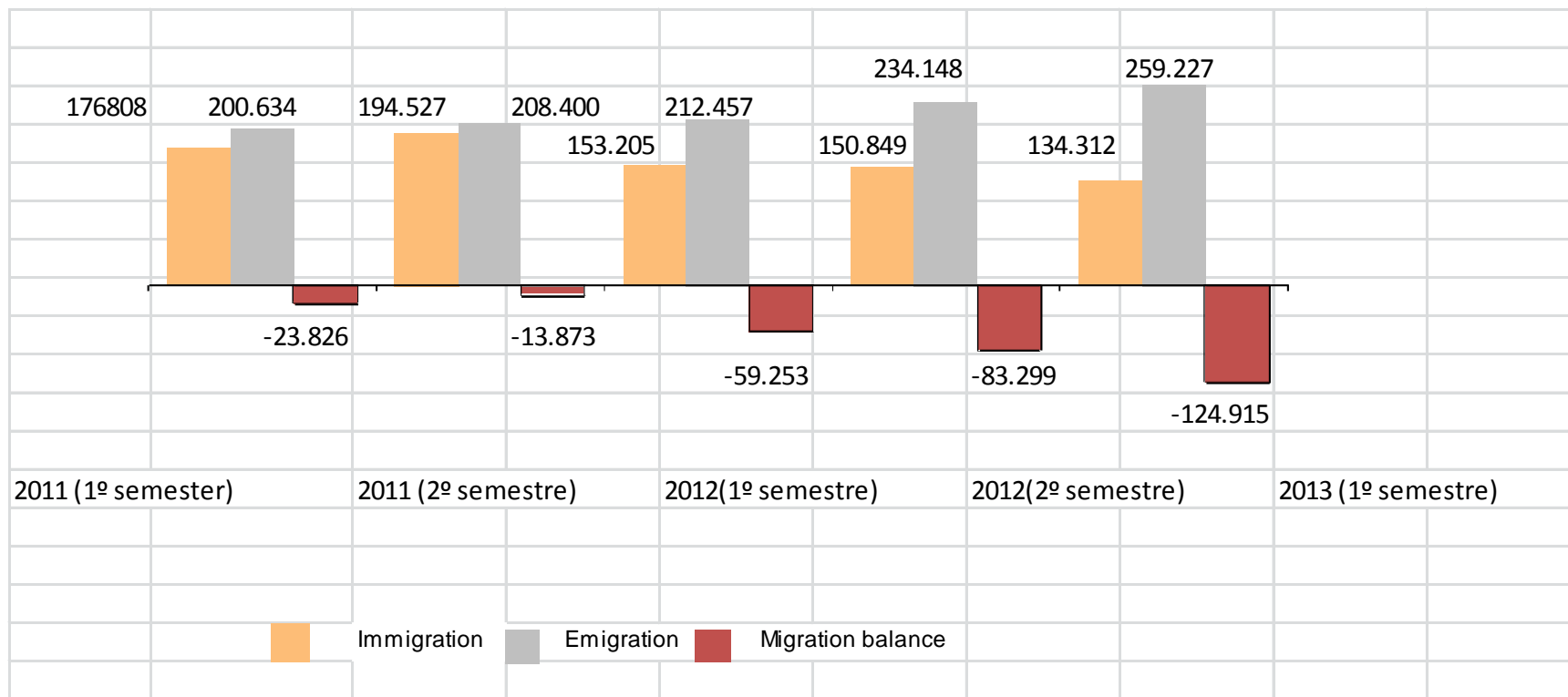

Figure 1.9

Education and employment

Освіта та працевлаштування

1. Educational system / Система освіти
2. National system of vocational qualifications / Національна система професійних кваліфікацій
 - INCUAL

Uniqueness of VET

Унікальність професійної освіти

1. Exception among education / Виняток в освіті
2. Legal diversion / Юридична диверсифікація
3. Coordination between State and regions / Координація держави та регіонів
4. Participation of social agents / Участь соціальних агентів
5. Articulation between public and private / Поєднання громадського і приватного
6. Open school organization / Організація відкритої школи

VET development / Розвиток ПО

1970	System building / Розбудова системи Formal VET / Формальна ПО
1982	Provision: FIP plans – training provision / Забезпечення: FIP плани – забезпечення підготовки
1984	Alternance training within VET / Альтернативна підготовка в межах ПО
1990	System restructuring – modernisation and prestige Реструктуризація системи – модернізація і престиж
1993	Continuing VET / Продовжена ПО
2002	Specific VET Law – LCyFP / Спеціальне законодавство по ПО System integration / Інтеграція системи
2009	Accreditation of qualifications / Акредитація кваліфікацій
2011	First VET Map / Перша ПО мапа
2012	Dual VET? Apprenticeship contracts? / Дуальна ПО? Учнівські контракти?
2013	LOMCE - Basic VET qualification? / LOMCE – базові кваліфікації ПО?

Training the unemployed / Навчання безробітних 1980s - 2016

- Training for employment / Навчання для
працевлаштування
- Training instead of employment /
Навчання замість працевлаштування
- Accreditation of prior learning /
Акредитація попереднього навчання
- Training for employability / Навчання для
потенційного працевлаштування
- Training for entrepreneurship / Навчання
підприємництву

VET in the margins / ПТО на периферії

- Intersection between / Точка, в якій перетинаються
 - Vocational education / Професійна освіта
 - Adult education / Освіта дорослих
 - Social inclusion / Соціальна інклюзія
 - Transitions into work / Перехід на ринок праці
- Contribution of VET for social inclusion / Внесок ПО для соціальної інклюзії
- Can VET be proactive in fostering / Чи може ПО сприяти?
 - Citizenship? / Громадянським цінностям?
 - Cooperation and political consciousness? / Кооперації та політичній свідомості?
- Is VET a subaltern offer? Чи є ПО другорядною?

Learning precariousness / Навчання нестабільності

- Neverending transitions / Безкінечні зміни
– yet they are not lifelong learning / однак це
не є неперервне навчання
- Vocationalism does not suffice /
Професійність не є остаточною
- Rise of employability / Збільшення
можливостей для працевлаштування
- Rise of entrepreneurship / Ріст
підприємницької діяльності

Legal context – Spain / Юридичний контекст Іспанії

- Education reforms / Освітні реформи
 - Re-centralization / Ре-централізація
 - Neoliberal and neoconservative trends / Неоліберальний та неоконсервативний напрямки
- Labour market reforms / Реформи ринку праці
 - De-regulation / Зняття обмежень
- Abortion of the Welfare State / Припинення формування держави соціального забезпечення (1981-2015)
 - Charity encouraged / Заохочення та підтримка доброчинності
 - Role of the third/voluntary sector / Роль третього / волонтерського сектору

Figure 1.2

2.

Transition programs / Перехідні
програми

Research / дослідження

Theory approach / Теоретичний підхід

Boltanski and Chiapello, 2002

Boltanski and Thevenot, 1991

Eraut, 2009, 2007, 2005

- New spirit of capitalism / Новий дух капіталізму
- Rise of connectionism / Розвиток конекціонізму
 - Network capital / Мережевий капітал
- Experiential learning / Досвідне навчання
- Competence development / Розвиток компетенцій
- Learning trajectories / Навчальні траєкторії

Basic VET / Базова ПО

- Purpose / **Мета**
 - Guaranteeing the right to education / Гарантування права на освіту
 - Retention within/outside the education system / **Утримання у/поза системою освіти**
 - Initiation into an occupation / Включення в професійну сферу
 - Providing a basic qualification for low achievers / **Забезпечення базової кваліфікації для слабких учнів**
 - Safeguarding transition into adulthood / **Забезпечення переходу у доросле життя**
 - Personal development / **Особистісний розвиток**
- Staff / **Персонал**
 - Educators / Педагоги
 - Trainers / Тренери
- Institutions promoting them / **Заклади що забезпечують**
 - Schools / Школи
 - NGOs / Громадські організації
 - Municipalities / Міські органи управління
 - Trade unions and employer confederations / Торгові та професійні спілки
 - Legal establishment/changes / **Юридичне становлення / зміни**
 - 1994, 2006, 2013

Basic VET as educational context

Базова ПТО як освітній контекст

- Qualification level 1 / Рівень кваліфікації 1
- Between retention and rejection / Між утриманням та відмовою
 - Occupational development / Професійний розвиток
 - Personal and social development / Особистісний та соціальний розвиток
 - Academic learning / Академічне навчання
- Affective learning environments / Афективне навчальне середовище
 - Voluntary attendance / Добровільне відвідування
- Occupation between exploration and preparation / Професія між дослідженням і підготовкою

Work Integration (Social) Enterprises (WIsE) Підприємства, що сприяють (соціальній) інтеграції працівників (ПсІП)

- Purpose / Мета
 - Transition companies / Перехідні компанії
 - Social inclusion through work / Соціальна інклюзія через роботу
- Staff / Працівники
 - Production workers / Працівники з виробництва
 - Integration workers / Працівники з інтеграції
 - Accompanying workers / Працівники, що забезпечують супровід
- Employers and organizations behind them / Організації та працедавці, які стоять за ними
 - FAEDEI and AERESS
 - Legal support since 2007 / Законодавча підтримка з 2007

WIsE as educational contexts

ПСІП як освітній контекст

- Social economy Соціальна економіка
- Staff development: towards self-direction Розвиток персоналу: у напрямку самодирективності
 - Occupational development Професійний розвиток
 - Personal development Особистісний розвиток
 - Fostering social skills Формування соціальних умінь
- Expansive learning environments Широке навчальне середовище
 - Professional development of accompanying workers Професійний розвиток супровідного персоналу
- Education as the aim, production to support it Освіта як ціль, а виробництво для її підтримки

Trainees and their vulnerability

Учні та їхня вразливість

- People with disabilities Люди з особливими потребами
- NEETs, ESL
- Adulthood Дорослість
- Migration Міграції
- People coming out of social exclusion Люди, що вийшли з соціальної ізоляції
- The unemployed Безробітні
 - Precarious and erratic transitions Непередбачуваний та нестабільний перехід

Trainers and their precarity

Тренери та їхня невизначеність

- Heterogeneous group / Гетерогенні групи
- Professional development with no career prospect / Професійний розвиток без кар'єрних перспектив
- Social entrepreneurs / Соціальне підприємництво
- Under multiple tensions / Зовнішній тиск
 - Funding sources / Джерела фінансування
 - Training, working, counselling, networking / Навчання, робота, порадицтво, співпраця
 - Commercial work / Комерційна діяльність
 - Suitable for the projective city / Підходить для проєктивного міста

Yet ... Однак...

- Trainers and trainees in WIsE are workers

І тренери і учні є працівниками

- Stability is provided

Стабільність забезпечено

- Decent working contract / Гідні контракти по працевлаштуванню
– which object is to promote individuals
мета яких - сприяти індивідуальності

Progress in WIsE / Прогрес ПсІП

Табл.1: Особистісний та компетентнісний розвиток у компаніях з професійної інтеграції

Table 1: Personal development and competence building in work integration companies.

Recruitment and employability assesment	Work performance and improvement of employability	Transition into the ordinary labour market
0-3 months	6 to 30 months	3 months in WISEs and up to 6 months in the ordinary labour market

Табл.1: Особистісний та компетентнісний розвиток у компаніях з професійної інтеграції

Набір та оцінка можливості працевлаштування	Виконання проф. діяльності та покращення можливостей для працевлаштування	Перехід на звичайний ринок праці
0-3 місяці	6-30 місяців	3 міс. у ПсіП та до 6 міс. на ринку праці

Curriculum and pedagogy

Table 2: Competence development and accompanying processes

	Recruitment	Work Performance		Transition
Competencies: Occupational Social and work Personal	External control	Less dependency	More autonomy	Self-control
Competencies contents				
Rhythm of progression and control and demands upon work and learning				
Evaluation criteria and transition along phases				

Зміст навчання

Табл. 2: Розвиток компетенцій та супровідні процеси

Набір	Виконання	діяльності	Перехід
Компетенції Зовнішній контроль Професійні Соціальні Особистісні	Зменшення залежності	Автономність	Самоконтроль
Зміст компетенцій Ритм прогресу і контроль, вимоги до праці і навчання Критерії оцінювання та фаз переходу			

Working in WIsEs / Робота у ПсіП

- Allocation and structuring of work/ Розподіл і структура діяльності
 - Small size and managerial structure of company / Невеликий розмір та управлінська структура компанії
- Relationships with people at work / Стосунки з людьми на роботі
 - *Helpful others* / *Допомога іншим*
 - Recognition / Визнання
 - Belonging / Приналежність
- Individual participation and expectations / Особистісна участь та очікування
 - Competence / Компетентність
 - Circulation of staff: progression / Ротація персоналу: просування

Education within WIsE / Освіта у ПсіП

- Value **and challenge** of work / Цінності і труднощі роботи
 - Standardization of life / Стандартизація життя
 - Stability / Стабільність
- Confidence and commitment / Довіра і відданість
 - Fostering employability / Сприяння працевлаштуванню
 - Labour as a positive experience / Праця як позитивний досвід
- Feedback and support / Зворотній зв'язок і підтримка
 - Progress and rhythm of transition processes / Прогрес і поступ перехідного процесу
 - Formative supervision / Формуюче керівництво

3.

Debates / Дебати

Discourses upon Third Sector

Дискурси про Третій сектор

- Tensions between: / Перехід між:
 - Domestic / Домашнім (внутрішнім)
 - Industrial / Промисловим
 - Civic / Громадянським
 - Market / Ринком

Discourses among providers- 1

Дискурси серед провайдерів

-1

- Tensions between industrial and domestic / Напруга між промисловою і домашньою сферами
 - Critique upon voluntary work / Критика волонтерської діяльності
 - Critique upon technocratism and lack of humanism / Критика технократизму і браку гуманізму
- Compromise / Компроміс
 - The humanitarian professional / Професіонал - гуманіст

Discourses among providers- 2

Дискурси серед провайдерів -

2

- Tensions between political citizenship and service provision (civic/industrial) Напруження між політичним громадянством і забезпеченням послуг (громадянське/виробниче)
 - Critique upon demobilization / Критика демобілізації
 - Critique upon politization / Критика політизації
- Compromise / Компроміс
 - Apolitical citizenship / Аполітичне громадянство

Discourses among providers- 3

Дискурси серед провайдерів - 3

- Tensions between universal rights and individual needs (civic/domestic)/
Напруження між загальними правами і індивідуальними потребами (громадське/внутрішнє)
 - Critique upon particularism / Критика партикуляризму (винятковість)
 - Critique upon standardization / Критика стандартизації
- Compromise / Компроміс
 - Positive discrimination – diversity / Позитивна дискримінація - дивертисивність

Discourses upon work

Дискусії щодо роботи

- Call / Потреба
 - (inspiration/domestic cities)
/Надхнення/домашні міста
- Trade / Торгівля
 - (industrial/domestic cities)
/промислові/домашні міста
- Employment / Працевлаштування
 - (market city) / ринкове місто
- Right / Право
 - (civic city) / громадянське місто
- Personal achievement/ Особисті досягнення
 - Change as virtue / Зміна як чеснота

Discourses upon education

Дискусії про освіту

- Pastoral care / Душпастирство
 - How to be. Between correcting and protecting (domestic) / Як бути. Між виправлянням і захищанням (домашнє)
- Master-trainee relationship / Стосунки майстер-учень
 - Disciplining, working habits (industrial) / Дисципліна, правила роботи (промислове)
 - Relevance of practice in adult life (domestic) / Відповідність практики в дорослому житті (домашнє)
- Empowerment / Надання можливостей
 - Socialization (civic) / Соціалізація (громадянське)
 - Intermediation (emerging discourse) / Інтермедіація (новий дискурс)
 - Serving the activation paradigm / Слугує парадигмі активації
 - Fostering employability / Сприяє можливості

4.

Beware of *connectionism*

Обережно: *конекціонізм*

Work and social bonds / Робочі і СОЦІАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ

- Activation paradigm / Парадигма активації
- Appeal to: / Звертається до:
 - Individual responsibility / Особистої
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
 - Individualizing project / Індивідуалізації проєктів
 - Autonomization of people / Автономізація
людей
 - (Lack of) training and will and personality define
the self / (Брак) навчання, воля і особистість
визначають ідентичність
 - Take charge of yourself / Бери відповідальність
на себе

Work and social engagement

Робота і соціальне включення

- Institutional solidarity based upon individual agency / Інституційна солідарність побудована на індивідуальному управлінні
- Risk / Ризик
 - personal management of transitions / особисте управління переходом
- Problem lies in the individual / Проблема в особистості
 - not political economy / не в політичній економіці
- Social inclusion depends upon economic integration / Соціальна інклюзія залежить від економічної інтеграції
 - neither political nor social integration / не політична і не соціальна інтеграція
- Citizenship is a condition people has to gain / Громадянство є умовою, яку людина має набути
 - not a right but something you deserve / А не правом, яке можна заслужити

Competencies / Компетенції

Are competencies dealt in: / Компетенції

мають справу з:

- an individual manner or? індивідуальним чи?

- as part of citizenship development? / є частиною розвитку громадянськості?

(Arnanz et al, 2015, Peña-López et al, 2012, Subirats, 2010, Boreham, 2004)

The apprentice as an ally not an enemy

Учень як союзник, а не ворог

Employability /

Здатність до працевлаштування

Is the dominant vision on employability supported

- by practices (and institutions) of vocational education for social inclusion, or
- do they foster a critical view on employability, and
- do they try to raise some consciousness on social and political issues?

(Fullana, 2007; Llinares, Córdoba and Zacarés, 2011)

Social economy:

New forms of (production) and consumerism

Чи загальноприйняте бачення здатності до працевлаштування підтримується:

- Практикою (та інституціями) професійної освіти для соціальної інклюзії?
- Чи сприяє воно критичному розгляду можливості працевлаштування?
- Чи сприяє підняттю свідомості щодо соціальних і політичних питань?

Соціальна економіка: нова форма виробництва і споживання

Education / Освіта

- Do such measures prepare to work, or /
Чи такі заходи готують до праці?
- Do they deal with work as a content to be addressed in educational terms? / Чи розглядають роботу як зміст, який необхідно включити у навчання?

Responsibility / Відповідальність:

reading the word and the world / читати слова і читати світ

Vocation, identity and socialization/ Професія, ідентичність і соціалізація

What is the role of vocation and the role of education behind such vocational education practices?

Яка роль професії і роль освіти криється за професійно-освітньою практикою?

(Díez, 2014; Orteu, 2012)

From the historical subject into / Від історичного суб'єкту до

- the individual subject / індивідуального суб'єкту

Mutations:/ Мутації:

yo-yo transitions, hedonism/narcisism and accompaniment /

йо-йо перехід, гедонізм/нарцисизм, супровід

Inclusion / Інклюзія

Are these measures capable of addressing social inclusion (Pérez, 2005) beyond preparinng apprentices for a subaltern workforce, or /

Чи ці міри здатні адресувати соціальну інклюзію (Pérez, 2005) за підготовкою учнів як альтернативної робочої сили, чи

- are they rather practices of social control (Sales, 2014)? / це практика соціального контролю (Sales, 2014)?

From resistance into retention / Від опору до утримання

From needs into expectations / Від потреб до очікувань

From adaptation into activation / Від адаптації до активації

Citizenship / Громадянство:

- Arnanz, E. (2010). Ciudadanía y globalización. Una reflexión desde el Tercer Sector. Barcelona, Esplai.
- Arnanz, E., Barba, C. (2015). Ciudadanía y calidad democrática. Recuperar la dignidad de la política. Barcelona, Esplai.
- Bernad, J.C. (2007). Noves configuracions identitàries al capitalisme flexible. València, UVEG.
- Bernad, J.C., Molpeceres, M.A. (2010). Discursos emergentes sobre la educación en los márgenes del sistema educativo. Revista de Educación, 341, 149-169.
- Bernad, J.C., Martínez, I. and Molpeceres, M.A. (2011). Trabajo, precariedad y ciudadanía. Las políticas sociolaborales en el contexto del desmantelamiento de la sociedad salarial. En Córdoba, A. y Martínez, I. (coords.). Trabajo, empleabilidad y vulnerabilidad social. Valencia, UVEG.
- Crespo, T. (ed.)(2016). El trabajo: presente y futuro. Barcelona, Cristianisme i Justícia.
- Díez, F. (2014). Homo Faber: Historia intelectual del trabajo. 1675-1945. Madrid, Siglo XXI.
- EAPN (2014). Youth poverty and social exclusion in Europe. Position paper.
- Fullana, M. (2007). Educación y ciudadanía. Barcelona, Esplai.
- Kracauer, S. (2008). Los empleados. Barcelona, Gedisa (1971).
- Llinares, L., Córdoba, A. and Zacarés, J.J. (2011). La medida de la empleabilidad desde las empresas de inserción social. En Córdoba, A. y Martínez, I. (coords.). Trabajo, empleabilidad y vulnerabilidad social.

- Marhuenda, F. (2016). Becoming precarious? Pedagogy, Culture and Society.
- Martínez, I. and Molpeceres, M.A. (2010). Lógicas de justificación en el sector asociativo. RETS, 14, 17-40.
- Orteu, X. (2012). Trabajo y vínculo social. Barcelona, UOC.
- Peña-López, I., Zubero, I., Giménez, C. y Aranz, E. (2013). Ciudadanía y ONG. El nuevo papel del Tercer Sector ante el cambio de época. Barcelona, Esplai.
- Pérez, B. (ed.)(2005). Políticas de activación y rentas mínimas. Madrid, Foessa.
- Sales, A. (2014). El delito de ser pobre. Una gestión neoliberal de la marginalidad. Barcelona, Icaria.
- Simmons, R., et al. (2014). Education, work and social change: Young people and marginalization in post-industrial Britain. Croydon, Macmillan.
- Subirats, J. (dir)(2010). Ciudadanía e inclusión social. El Tercer Sector y las políticas públicas de acción social. Barcelona, Esplai.
- Tejerina, B., Cavia, B. y Fortino, S. (eds.)(2013). Crisis y precariedad vital. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Weis, L. (1990). Working class without work. High school students in a de-industrializing economy. New York, Routledge.
- Williamson, H. (2014). Mapping of barriers encountered by young people in vulnerable situations. Report of the expert seminar 30/9-2/10, European Youth Centre, Strasbourg.